

MEDYA İZLEME RAPORU

Ağustos, 2021
Çağdaş Gazeteciler Derneği

içinde

02

Sansür

06

Gözaltı, Tutuklama,
Dava ve Yargı Kararları

09

Tehdit, Hakaret,
Hedef Gösterme, Şiddet

11

İşten Çıkarmalar ve
Gazetecinin Çalışma Yaşamı

13

Manipülasyonlar
ilke ihalleri

01 | Sansür

3/6/9/12 Ağustos 2021: “Millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması” gerekçesiyle ETHA, Kızıl Bayrak, JinNews ve Nupel erişime engellendi.

3 Ağustos 2021: RTÜK’ün, Türkiye genelindeki orman yangınlarıyla ilgili televizyon kanallarının temsilcilerine “kişiyeye özel” uyarı mektubu gönderdiği ortaya çıktı. Kanal temsilcileri, haberlerde yangınların söndürüldüğü yerlerden bahsedilmesi; sadece yanan yerlerin ekrana taşınması halinde kanallara ceza uygulanacağını aktarıldığı kaydedildi. RTÜK üyesi İlhan Taşçı, RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin’in televizyon yöneticilerine, “Yangınları göstermeyin yoksa size en ağır cezayı veririm” mesajı gönderdiğini söyledi.

3 Ağustos 2021: İstanbul Sözleşmesi Ankara Kampanya Grubu’nun çağrısıyla Çankaya Belediyesi önünde eyleme gitmeye çalışan kadınlar, polisler tarafından engellendi. Çankaya Belediyesi yanında Selanik Caddesi’ne kurulan polis barikatları, kadınların etrafında ablukaya dönüştü. Bu sırada polis, alanda haber takibi yapan

gazetecilerin görüntü almasını engelledi. İkinci bir barikat kuran polis, hiçbir gazeteciye eylem alanına yaklaştırmadı. Akşam saatlerinde Kadın Meclisleri’nin çağrısıyla Sakarya Caddesi’nde yapılacak eyleme de müdahale eden polis, gazetecilerin görüntü almasını yine engelledi.

4 Ağustos 2021: Muğla Marmaris’te devam eden orman yangına ilişkin canlı yayın yapan Habertürk muhabirinin “hava araçları çok eksik” diyen yurттаşa sansür uyguladığı iddia edildi.

4 Ağustos 2021: Bianet’in 141 haberine sulh ceza hâkimlikleri tarafından erişim engeli getirildi. Erkek şiddeti çetelesi, erkek şiddeti haberleri, gazeteci yargılamalarına ilişkin haberler, 14-25 Aralık operasyonları hakkında haberler, Berat Albayrak’ın Kanal İstanbul güzergahında arazi aldığı haberleri, şehir hastanesi haberleri ile işçi haberlerine erişim engeli getirildi.

6 Ağustos 2021: Eski Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın talebiyle Kronos haber sitesinin “İhraç

Yargıtay Hâkimi: Bylock kullanmamı makamında Bekir Bozdağ istedi” başlıklı haberi Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirildi.

6 Ağustos 2021: Erişim engelleme yetkisi bulunan ve Cumhurbaşkanlığı tarafından geniş yetkilerle donatılan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun (BTK) harcamalarında artış yaşandı. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı’nın verilerine göre; 2020 yılının ilk altı ayında BTK’nin gerçekleştirdiği harcama miktarı, 3 milyar 276 milyon TL oldu. Bu yılın ilk altı ayında, geçen yıl yaptığı harcamayı yüzde 11 oranında aşan BTK, 3 milyar 644 milyon TL harcadı. BTK, bu yılın ilk yarısında geçen yıla göre 368 milyon TL daha fazla harcama yapmış oldu. BTK, bu harcamasıyla; RTÜK, SPK, BDDK, EPDK gibi düzenleyici ve denetleyici kurumların tamamının yaptığı harcamayı üçe katladı. 11 düzenleyici ve denetleyici kurumdan BTK dışında kalan 10 kurum, 1 milyar 56 milyon TL harcadı.

6 Ağustos 2021: Muğla’da meydana gelen orman yangınlarını takip etmek için bölgeye giden muhabirler, ayrımcılığa maruz kaldı. Jandarma, Kemerköy Termik Santrali girişinde gazetecilere akreditasyon uyguladı. AFP fotomuhabiri Yasin Akgül alana gittiğinde jandarmanın engellemeyle karşılaştıklarını belirterek, “Yanan Kemerköy Termik Santrali’nin son durumunu ve çevresini haber yapmak için gittiğimizde jandarma ‘Elimizde liste var, o listede olmadığınız için giremezsiniz’ dedi. Listede A Haber, CNN Türk, Anadolu Ajansı, TRT vardı. Peki insanlar nasıl haber alacak” dedi. Fox Tv muhabiri Gülşah İnce ve gazeteci Mirgün Cabas da aynı uygulamaya maruz kaldıklarını açıkladı.

8 Ağustos 2021: BirGün muhabiri Sarya Toprak, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum’un kamuya açık alanda yangında mağdur olan yurttaşlarla konuşmasını kameraya alırken, Bakan Kurum tarafından “Gazeteci olsan da burada çekim yapamazsın” sözleriyle engellenmeye çalışıldı. Polis, Sarya Toprak’ı zorla alandan uzaklaştırdı.

10 Ağustos 2021: Kendini hakim, savcı, MİT mensubu olarak tanıtıp, milyonlarca liralık dolandırıcılık olayına karışan şahsın, İzmir Adliyesi’nde bir savcının odasından çıkarken yakalanması ile ilgili OdaTv ve Milli Gazete’de yer alan haberler, 13 Ekim 2020 tarihinde erişime engel-

lenmişti. İfade.org’ta bu haberler ilişkin erişim engelinin aktarıldığı haber de erişime engellendi ve silindi.

11 Ağustos 2021: RTÜK üyesi İlhan Taşcı, ‘ihması rey’de bulunmakla suçlanarak RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin’in teklifi ile AKP ve MHP kontenjanından seçilen üyelerin oylarıyla orman yangınları haberleri gündemi ile toplanan RTÜK toplantısından çıkarıldı.

12 Ağustos 2021: İş insanı Fettah Tamince ile ilgili çeşitli haberler, “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle, Antalya 3. Sulh Ceza Hakimliği’nin 12 Temmuz 2021 kararı ile erişime engellenmişti. İlgili karardaki içeriklerle benzer olduğu gerekçesiyle, Erişim Sağlayıcıları Birliği’nin kararı ile 61 haber daha erişime engellendi.

13 Ağustos 2021: Ankara Altındağ’da göçmenlerin yaşadığı mahallede çıkan kavga sonucu bir kişinin hayatının kaybetmesinin ardından saldırıları takip eden Doğrusu Haber muhabiri Büşra Taşkiran ve Artı Gerçek muhabiri Seda Taşkın polisler tarafından alandan bir araçla uzaklaştırılarak haber yapması engellendi. Gazeteci Seda Taşkın polisin müdahalesini sosyal medya hesabından, “Altındağ’da haber takibi yaparken polisler gazeteci arkadaşım Büşra Taşkiran ile birlikte bizi bir araca bindirerek olay yerinden dışarı attı” ifadeleriyle duyurdu.

16 Ağustos 2021: RTÜK üyesi İlhan Taşcı; orman yangınlarına ilişkin televizyon yayınlarının görüşüldüğü RTÜK toplantısından çıkarılmasına ilişkin kararın yürütmesinin durdurulması ve iptali için dava açtı. Taşcı, dilekçesinde; “Hukuka aykırılığa bir kere geçit verildiğinde; RTÜK’te çoğunluk tahakkümü kurulabilecek ve anayasal bir kurum olan RTÜK, ifade ve basın özgürlüğü alanındaki hukuksuzlukların merkezi haline dönebilecektir” dedi.

16 Ağustos 2021: RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, orman yangınlarının ardından Karadeniz’deki sel felaketine yönelik yayınlarla ilgili “Devletimiz bölgedeki tüm yaraların sarılması için teyakkuza geçerek tüm birimleriyle seferber oldu. Tıpkı orman yangınlarında olduğu gibi afet bölgesinden yayın yapan tüm kuruluşlarımıza basın etik değerleri çerçevesinde hareket etmeye davet ediyor, değerli medya kuruluşlarından doğru haber vermelerini ve dezenfor-

ORMANLAR YANDI, BASINA CEZALAR YAĞDI!

Anayasal bir kurum olup, yayınlarda özerklik ve tarafsızlığın esas alınmasını sağlayarak kamu yararı için çalışma yürütmesi gereken Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), bir yılı aşkın bir süredir üstlendiği rolle iktidar için vazgeçilmez önemde bir kurum haline aldı. Toplumsal düzeye ulaşan hemen hemen her konuda halkın haber alma hakkının önüne geçilmek istendiğinde torbadan RTÜK çıkmakta ve anayasal bir kurum, yani hukuk sınırları içinde bir yapı olduğu yok sayılarak, iktidar partisi AKP'nin teşkilat yapılanmasında bir 'kol' hizmeti vermekte.

RTÜK'ün şimdilik 'son' diye kayıtlara geçirdiğimiz basın özgürlüğü ve halkın haber alma hakkı karşıtı uygulaması, geçen ay meydana gelen orman yangınları sürecinde yaşandı; Türkiye'nin dört bir yanında meydana gelen orman yangınlarına ilişkin kamu yararı gözetilen haberler RTÜK tarafından hedef alındı. Televizyon kanallarının temsilcilerine gönderilen "kişiye özel" uyarı mektubu; açık bir sansür girişimi olup, Anayasa'nın "Basın Hürriyeti" başlıklı 28. Maddesinin ihlali ve halkın haber alma hakkına karşı suç niteliğindedir.

RTÜK'ün elindeki yaptırım gücünü kullanarak iktidarı koruyup kollamak için attığı her adım, Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğünün geriye doğru gidişini hızlandıran sürecin de en önemli halkalarından biri. Orman yangınları gibi tartışmasız her yurttaşı ilgilendiren bir konuda, bu yangınlara müdahaledeki eksiklikler ve yangınlardan etkilenen yurttaşların taleplerini içeren yayınlar, kuşkusuz ki kamu yararı taşımakta ve önümüzdeki yıllarda bu felaketlerin olmaması için gazetecilerin kamu görevini yerine getirmesinden ibaret haber süreçleridir.

Orman yangınları gibi bir konuda bile gazetecileri hedef gösteren bu tutum, meslektaşlarımızı sahada görevlerine devam ederken darp edilmelerine varan şiddet sarmalını da beslemiştir. Yangınların yoğun olarak yaşandığı Muğla'ya giden, iktidar yansı kurumlarda çalışmayan meslektaşlarımız; Jandarma'nın "akreditasyon" engeli ile ayrımcılığa maruz kalmıştır. Dört meslektaşımız, Muğla'da yangını takip ettiği sırada darp edilmiştir. Halk

TV'nin Muğla'daki orman yangınlarının ele alındığı canlı yayının basılması ve yayının engellenmesi, gazetecilere şiddete dönüşmüştür. Bütün bu gerçekler ortada iken RTÜK'ün, iktidarın sorumluluğunda olan eksiklikleri örtme, gazetecileri hedef gösterme ve gerçekleri haberleştiren kanallara yönelik sansür girişimi, yayınlarda özerklik ve tarafsızlığın esas alınıp kamu yararının sağlanması misyonunu yüklenen bir kurumun varlık nedenine ihanetidir.

Bu "susturma" talimatını kabul etmeyerek haberlerine devam eden 5'i ulusal, 6'sı yerel 11 televizyon kanalına yönelik cezalar da bu sansürün en net kanıtı oldu. RTÜK; FOX TV, KRT, Tele 1, Habertürk, Halk TV ve TR 35'e toplam 17 dosyadan oy çokluğuyla ceza verdi. Cezaların birçoğunda gerekçe olarak, orman yangınlarıyla ilgili yapılan haber ve programlar gösterildi. Kurul, FOX Ana Haber'in üç farklı gündeki yayınlarını incelediğini ve idari para cezası verdiğini duyurdu. Kurul'un açıklamasında, "Durum vahim" etiketiyle yapılan ve "Türkiye 6 gündür kabusu yaşıyor", "Türkiye 1 haftadır yanıyor" ve benzeri kuşak bantların kullanıldığı haberler hakkında "kriz zamanı habercilik etiğinden uzak, siyasi iktidar hakkında yanıltıcı, kriz zamanı haber alma hakkını kullanmak isteyen izleyicide endişe, panik, korku ve infial yaratacak şekilde olduğu kanaatine varıldığı" kaydedildi. RTÜK, KRT'ye de üç ayrı haber ya da program nedeniyle idari para cezası verdi. KRT'de yayımlanan "Şimdiki Zaman" programının yayın konukları Erol Mütercimler, Serdar Akinan, Barış Yarkadaş, Barış Doster ve Uğur Dündar'ın orman yangınlarına ilişkin "Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ile hükümeti hedef alan, hakarete varan" sözlerinin yasada yer alan "Yayın hizmetleri, ... kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez" hükmünü ihlali ettiğine karar verildiğini ve bu nedenle para cezası getirildiğini duyurdu. KRT'ye ana haber bülteni ve "Haber Aktif" programı nedeniyle de ceza verildi. RTÜK, Tele 1'de yayımlanan "Gün Başlıyor" programında sunucu Can Ataklı'nın hükümetin yangınlara müdahalesini kastederek "Gerizekalılık yapıyorlar diyorum...yeteneksizlik var, çapsizlik var. İnsanları mahvetmişin,

ülkeyi mahvetmişsin, yakmışsın” şeklindeki ifadelerinin “eleştiri sınırlarının ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı ve iftira niteliğinde” olduğu belirtti ve kanala idari para cezası verdi. Kurul; Tele 1’e, ana haber bülteninde yangın bölgelerinden yapılan canlı bağlantıları ve “4 Soru 4 Cevap” programında Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ’ın yayıncı kuruluşları uyaran RTÜK Başkanı’na ve üyelerine yönelik sözleri nedeniyle de ceza verildiğini açıkladı. HaberTürk’ün orman yangınları ile ilgili canlı bağlantılarda geçen bazı cümlelerin yasa dışı olduğu öne sürüldü. RTÜK, Halk TV yayınlarına ilişkin dört farklı raporu da karara bağladı. RTÜK, TR 35’e de orman yangınları haberlerinden dolayı “yayın ilkesi ihlali yaptığı” gerekçesiyle yaptırım uyguladığını açıkladı.

Cezaların haksız olduğunu kamuoyuyla paylaştığı için RTÜK üyesi İlhan Taşcı’nın, “ihsası rey”de bulunmakla suçlanarak, RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin’in teklifi ile orman yangınları hakkındaki yayınların değerlendirildiği toplantıdan çıkarılması da Kurum içi muhalif ses-

lere tahammülsüzlüğün göstergesidir.

RTÜK’ün bu tutumunu, orman yangınlarını yanı sıra başka doğal afetler ile toplumsal olaylarda tekrarlanması, Kurumdaki basın özgürlüğü karşıtlığının ulaştığı noktaya işaret etmesi açısından manidardır. RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin’in, yine geçen ay yaşanan ve tamamen yanlış politikalarla kaynaklanan Türkiye’nin yaşadığı en büyük sel felaketlerinden biri olarak kayıtlara geçen Karadeniz bölgesindeki sele ilişkin “etik”, “doğru haber” ve “dezenformasyon” kavramlarını kullanarak gazetecileri hedef göstermesi; mantığın, aklın ve vicdanın izah sınırları aşmış durumda.

Bu ihlal ve sansür girişimlerini, raporlarımız ve açıklamalarımızla kayda geçirmeye devam edeceğiz! Mesleğimiz gazetecilik, nasıl ki özgür ve eşit bir toplum düzeni için mücadele etmeyi sorumluluk tanımlamışsa, bu bağı koparmak isteyenleri deşifre etmeyi de aynı sorumluluk olarak atfetmiştir.

(11 Ağustos 2021)

masyondan kaçınmalarını rica ediyoruz” açıklaması yaptı.

17 Ağustos: Tutuklu iş insanı Doğan Çelik’in soruşturma savcısının izinde olduğu bir dönemde Sulh Ceza Hakimisi Eren Şen tarafından serbest bırakılmasıyla ilgili haberler, “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle 31 Mayıs 2021’de erişime engellenmişti. İfade.org’ta erişim engelinin aktarıldığı içeriğe de erişime engelli getirildi ve silindi.

18 Ağustos: EZE İnşaat A.Ş.’nin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’ndan aldığı “Kocaeli Şehir Hastanesi tramvay hattı yapım işi” ihalesinin 29 Aralık 2020 tarihinde mahkeme tarafından oybirliğiyle iptal edilmesi ile ilgili Milli Gazete, Artıgerçek, ABC’de yer alan haberler, “hakimlik kararıyla daha önce engellenen haberlerle benzer içerikte olduğu” gerekçesiyle, Erişim Sağlayıcıları Birliği’nin kararı ile erişime engellendi.

25 Ağustos 2021: Ajansspor yazarı Atilla Türker, TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu Başkanı Celal Candan’ın aynı zamanda Halkbank’ta Kredi, Risk, Tasfiye ve Hukuk İşleri Genel Müdür Yardımcısı olduğunu söylediği ve Çaykur Rizespor’la Galatasaray arasındaki Oğulcan Çağ-

layan dosyasını yorumladığı yazısı ve konuyla ilgili ABC ve T24’te yer alan haberler, “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliğince erişime engellendi.

29 Ağustos 2021: RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, Halk TV’de yayınlanan ‘Perdenin Önü Arkası’ programında İsmail Saymaz’ın bir kişi hakkındaki ifadelerinin “nezaket ve vicdan sınırları zorladığı” gerekçesiyle inceleme başlatıldığını duyurdu. Şahin, “Bir anne hakkında TV’de çocuğunun elinden alınmasına varacak kadar nezaket ve vicdan sınırlarını zorlayan ifadeler kullanıldı, hakaret edildi. Bir anneye, bir kadına yönelik hakaret ve sözlü psikolojik şiddet içerikli yayın nedeniyle program hakkında inceleme başlatılmıştır” açıklamasında bulundu. Saymaz, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nun Çorum’da esnafları ziyaretinde, “Nasılınız, iyi misiniz” sorusuna “Sakin çocuğuma dokunma. Haydi yürü, yürü” yanıtını veren kişiye “Sayın Kılıçdaroğlu’na ‘git buradan’ deyip ‘çocuğuma dokunma’ diyor. Asıl senin o çocuğa dokunmaman lazım, bu devlet devlet olsa o çocuğu senden alması lazım. Bu rezil, utanmaz kadının bu çocuğa doğru bir şey öğretmesi mümkün değil” demişti.

02 Gözaltı, Tutuklama, Dava ve Yargı Kararları

2 Ağustos 2021: Adıyaman Gerger Fırat gazetesi haber müdürü Özgür Boğatekin'in, Konya Meram'da aynı aileden 7 kişinin öldürülmesiyle ilgili yaptığı sosyal medya paylaşımına soruşturma başlatıldı.

Özgür Boğatekin, "kin ve düşmanlığa tahrik" suçlamasıyla Gerger Cumhuriyet Polis Merkezi'ne gitti. Özgür Boğatekin, ifadesinin ardından serbest bırakıldı. Boğatekin, ifadesinde amacının halkı kışkırtmak olmadığını söyledi.

3 Ağustos 2021: BirGün gazetesi Haber Müdürü Uğur Şahin, Şişli'de kadına yönelik şiddetin yaşandığı olay yerinde video çektiği için "özel hayatın gizliliği" gerekçesiyle gözaltına alındı.

Uğur Şahin, basın kartını göstermesine rağmen Emniyet Müdürlüğüne götürüldü. Uğur Şahin, nöbetçi savcılık ile yapılan görüşme sonrası Kuştepe Polis Merkezi sevk edildi. Şahin, karakoldaki işlemlerinin tamamlanmasının ardından serbest bırakıldı.

4 Ağustos 2021: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2011 yılındaki bir polis operasyonunda gözaltına alınanlar arasında yer alan Özgür Gündem gazetesi editörü Hatice Bozkurt ile Dicle Haber Ajansında tercüman olarak çalışan Sultan Güneş'in, ifade özgürlüklerinin kısıtlandığı iddiasıyla yaptıkları başvuruyu karara bağladı. AIHM 2. Daire; Bozkurt ve Güneş'in, "KCK Medya Komitesi" soruşturması kapsamında tutuklandıkları belirtilerek, bu soruşturmanın "demokratik bir toplumda gerekli" olduğu ve ifade özgürlüğünün ihlalinin söz konusu olmadığını bildirdi.

5 Ağustos 2021: Mezopotamya Ajansı muhabiri Ahmet Kanbal hakkında İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkanı Eren Keskin'in bir mülakatını sosyal medya hesabında paylaşması nedeniyle Jandarma Genel Komutanlığı Komutan Yardımcısı Musa Çitil'in şikâyeti üzerine açılan soruşturma davaya dönüştü. Kanbal hakkında "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme" suçlamasıyla Aydın

Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame, Aydın 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Kanbal hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası istemiyle açılan dava, Aralık ayında Aydın 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun Musa Orhan ile ilgili açıklamaları üzerine Ahmet Kanbal, Eren Keskin'in verdiği mülakatta yer alan "Yıllar önce Musa Orhan'dan önce bir Musa Çitil vardı. 90'lı yıllarda Mardin'de komutandı. Ş.E ye cinsel saldırıdan, tutuksuz yargılandı, beraat etti. Yıllar sonra Diyarbakır Sur'da komutandı" cümlelerini sosyal medya hesabından alıntılıyarak, "Bu tavrı, korumacılığı anlamak için Eren Keskin'in işaret ettiği yere bakılmalı" ifadelerini kullanmıştı.

9 Ağustos 2021: Bianet editörü Evrim Kepenek, 6 yaşındaki çocuğunu istismar ettiği için tutuklanan daha sonra da adli kontrol şartıyla serbest bırakılan Refik Y.'nin şikâyeti üzerine ifade verdi. "Çocuğunu 'istismar eden' baba tutuklandı" ve "Çocuğunu 'istismar eden' baba, adli kontrolle serbest" başlıklarıyla haber yapan Evrim Kepenek, Rize Ardeşen Şehit Halis Karoğlu Polis Merkezi Amirliğinde ifade verdi. Kepenek, haberi ceza dosyası ve adli tıp raporları üzerinden yaptığını ve olayın yorum ve eleştiri yapılmadan aktarıldığını söyledi.

12 Ağustos 2021: Yeni Yaşam gazetesi çalışanı İbrahim Karakaş, "örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklu olarak yargılandığı davada 9 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldı. Mahkeme, 6 Kasım 2020 tarihinde tutuklanan İbrahim Karakaş'ın tutukluluğunun devamına karar verdi.

13 Ağustos 2021: Jinnews muhabiri Hikmet Tunç hakkında "4 milyon 500 bin TL karşılığında peşkeş çektiği Muradiye Şelalesi kaderine terk edildi" haberi nedeniyle Muradiye Belediyesi kayyımı Harun Yücel'e "hakaret" iddiasıyla açılan davada, 8 ay 22 gün hapis cezası verildi. "Hükmün açıklanmasının geri bırakılması" yönünde karar verdi.

13 Ağustos 2021: Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatı doğrultusunda İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ekipleri, "sosyal medya paylaşımları" ve "örgüt propagandası" gerekçeleriyle yürütülen soruşturma kapsamında 88 kişinin yakalanması için operasyon düzenledi. Operasyon kapsamında

Jinnews muhabiri Beritan Canözer'in de aralarında bulunduğu 59 kişi gözaltına alındı. Beritan Canözer, dört gün gözaltında kaldı, ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.

13 Ağustos 2021: Kızılay Başkanı Kerem Kınık, BirGün gazetesi yayın koordinatörleri İbrahim Varlı ve Yaşar Aydın ile muhabir İsmail Arı hakkında suç duyurusunda bulundu. Suç duyurusu üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma başlattı. "Kişisel verileri hukuka aykırı olarak ele geçirmek ve yaymak" suçlamasıyla başlatılan soruşturma kapsamında İsmail Arı ve Uğur Koç ifade verdi. Soruşturmaya konu olan haberde, "İçişleri Bakanlığı'na bağlı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü Tefiş Kurulu Başkanlığı tarafından Kızılay Genel Başkanı Kerem Kınık ile Kızılay Genel Müdürü İbrahim Altan'a kesilen para cezalarının belgelerine BirGün ulaştı. Kınık'a en az 344 bin TL ve Altan'a ise en az 70 bin TL para cezası kesildiği öğrenildi" ifadelerine yer verilerek Kınık ile Altan'ın ödediği cezalara ilişkin banka dekontlarına yer veriliyordu.

18 Ağustos 2021: Gazeteci-yazar Merdan Yanardağ hakkında 23 Mayıs'ta BirGün gazetesinde çıkan "Düzenin mafyalaşması" yazısında "devlet ve hükümeti aşağıladığı" iddiasıyla soruşturma açıldı. İfade veren Merdan Yanardağ, mafyalaşmanın yargıyı da rahatsız etmesi gerektiğini söyledi.

23 Ağustos 2021: Foto muhabir Ozan Acidere, Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin yaptığı basın açıklamasını takip ettiği sırada, 8 öğrenciyle birlikte gözaltına alındı. Acidere, Sarıyer'deki Çayırbaşı Polis Merkezine götürüldü. 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ile suçlanan Acidere, ifadesi sonrası serbest bırakıldı.

25 Ağustos 2021: Mezopotamya Ajansı muhabiri Ahmet Kanbal hakkında 16 yaşındaki bir çocuğun defalarca gözaltına alınmasına dair haberi gerekçe gösterilerek "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme" iddiasıyla soruşturma açıldı. 19 Kasım 2020'de "16 yaşındaki çocuğa 3 yılda 30 gözaltı: Anneye darp" başlığıyla yayımlanan haber nedeniyle Nusaybin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında Ahmet Kanbal ifadeye çağrıldı. İfade vermek üzere

Mardin İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubeye giden Ahmet Kanbal, ifadesinin ardından emniyetten ayrıldı.

26 Ağustos 2021: Anayasa Mahkemesi (AYM), Hatay'da yayın yapan "Onuncu Köy" isimli yerel gazetenin köşe yazarı Halit Basık'ın yaptığı haberler nedeniyle "hakaret" suçundan mahkumiyetine hükmedilmesinin "ifade ve basın özgürlüğünün" ihlali olduğuna hükmetti. Resmî Gazete'de yayımlanan karara göre; AYM, Halit Basık'a 13 bin 500 lira tazminat ödenmesine karar verdi.

27 Ağustos 2021: Derya Okatan hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2019 yılında beri yürüttüğü soruşturma tamamlandı. Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi, "zincirleme şekilde örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla hazırlanan iddianameyi kabul etti. Mahkeme, davanın ilk duruşması için 13 Ekim 2021 tarihine gün verdi. Okatan, soruşturma kapsamında 21 Şubat 2019 tarihinde evine ya-

pılan baskınla Ankara'da gözaltına alınmıştı. Okatan, gözaltına alınmadan önce 16 Şubat'ta Sakarya Caddesi'nde Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Dayanışma Derneği (TAYAD) tarafından gerçekleştirilen eylemde gözaltına alındığı sırada bir polisin tacizine uğrayan üniversite öğrencisi Merve Demirel ile söyleşi yapmıştı. Söyleşiden sonra evine baskın yapılarak gözaltına alınan Okatan, ifadesi alındıktan sonra aynı gün savcılık talimatıyla serbest bırakılmıştı.

28 Ağustos 2021: Cumhuriyet gazetesinin, CHP Ankara Milletvekili Murat Emir'e açıklamalarına dayandırarak 19 Haziran 2021 tarihli sayısında "İkinci Pekcan Vakası" başlığıyla yayınladığı ve Sağlık Bakan Yardımcısı Sabahattin Aydın'ın eşi ve oğlunun ortakları arasında bulunduğu şirkete yönelik iddiaları içeren haberine dava açıldı. Bakan Yardımcısı Aydın, Cumhuriyet gazetesi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Olcay Büyüктаş Akça ile haberi yazan muhabir Erdem Sevgi'den 100 bin TL tazminat talep etti.

03 | Tehdit, Hakaret, Hedef Gösterme, Şiddet

31 Temmuz/1 Ağustos 2021: Konya’da aynı aileden 7 kişinin öldürülmesi hakkında Tak-sim Tünel Meydanı’nda açıklama yapan ey-lemciler, bir grubun saldırısına uğradı. Bu anları görüntüleyen sendika.org muhabiri Derya Saadet ve Ceylan Bulut, Özgür Gelecek muhabiri Taylan Öztaş, Mezopotamya Ajansı muhabiri Enes Sezgin ve Rojin Altay ile Gaze-te Fersude’den Hayri Tunç darp edildi. Enes Sezgin ile Taylan Öztaş, saldırı sonrası gözal-tına alındı.

Enes Sezgin, götürüldüğü hastanede ters kelepçe ve kendisine saldıran grupla uzun süre bekletildi. Taylan Öztaş ve Enes Sezgin, kendilerine saldıranların beyanları esas alınarak tutuklama talebiyle sulh ceza hakimliğine sevk edildi. Hakimlikte sorguları tamamlanan Taylan Öztaş ve Enes Sezgin’in adli kontrol tedbiriyle serbest bırakılmalarına karar verildi.

1 Ağustos 2021: NTV İzmir Temsilcisi Merih Ak ve kameraman Burak Uygun ile TRT Ha-ber muhabiri Duygu Tuncer ve kameraman Serhat Alabuğa, Marmaris yangınına haber yaparken darp edildi.

6 Ağustos 2021: Halk TV’nin Muğla Marmaris İçmeler’de orman yangınlarının ele alındığı canlı yayını basıldı. ‘Gökmen Karadağ ile Açıkça’ programında konuk olarak gazeteci İsmail Saymaz, Murat Ağirel ve avukat Sa-lim Şen katıldı. Yayını basanlar önce “Efendi-ce konuşmak istiyoruz” diyerek yayına girdi, sonra konukların üzerine yürüdü, ardından “Yanlış şeyler konuştuğunda engelleriz” dedi. Bir kişi, eline cam şişe alarak ekibin üzerine yürüdü. Murat Ağirel, kendisine yapılan sal-dırı yüzünden yere düştü. Saldırının ardından yayına devam eden Gökmen Karadağ, “Ver-diğimiz kısa arada, ‘Ne söylemek istiyorsanız

söyleyin, yayın başladığında ben bunları iletceğim' dedim. İsrarla yayına katılmak istediler. Bunun mümkün olmayacağını defalarca ilettilim. Bunun üzerine yayın yapmamıza engel oldular" dedi. İsmail Saymaz, "Kışkırtılmış grupların saldırısı bizi durduramayacak. Gerekirse sabaha kadar burada canlı yayın yaparız" diye konuştu.

Murat Ağirel ise "Gruptan bir kişi 'Eğer siz bu yayına devam ederseniz ve söylediklerinizin yanlış olduğunu düşünürsek size bu yayını yaptırmayız' dedi. Bu iş fikrini beyan etme değil, bir tehdittir. Buradaki gazeteciler, vekiller bu tehditlere boyun eğecek insanlar değil" ifadesini kullandı. Halk TV'den yapılan açıklamada, "Sözlü saldırılar, gerekçesi izaha muhtaç idari cezalar ve kısa bir süre içinde iki fiziki saldırı sadece Halk TV'yi değil, basın özgürlüğünü de hedef almaktadır" denildi. Gözaltına alınan dört kişi serbest bırakıldı, bir kişi tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edildi.

11 Ağustos 2021: Yeniçağ gazetesi yazarı ve Halk TV programcısı Murat Ağirel, sosyal medyada Emrah Çelik adlı kişi tarafından tehdit edildi. Murat Ağirel, kendisine yönelik tehdidi "Bu 'klavye yiğidi'ni tanıyın" diyerek paylaştı. Ağirel mesajlara, "Profesyonelce tehdit ediyor aklı sıra. Trol sanmayın" notu düştü. Ağirel'i tehdit eden Emrah Çelik'in Suriye'de El Nusra saflarında savaşan AKP'nin Kapaklı İlçe Teşkilatı üyesi olduğu ortaya çıktı.

12 Ağustos 2021: Gazeteci Emre Erçiş, motosikletli kişiler tarafından İstanbul Fatih'te bacağından vuruldu. Saldıranlar, hızla olay yerinden uzaklaştı. Emre Erçiş, hastaneye kaldırıldı. İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ekipleri, saldırı sonrasında çalışma başlattı. Dört şüpheliden ikisi yakalandı, tutuklanarak cezaevine gönderildi.

13 Ağustos 2021: İstanbul Beylikdüzü'nde 3 yaşındaki Zümra Nur Şenyurt'un apartmanda baygın bulunması üzerine olay yerinde görüntü alan DHA çalışanı Ahmet Yeşilmen ve Kubilay Özev ile İHA Muhabiri Erdal Can İçelli bekçilerin saldırısına uğradı. Yeşilmen'e

saldırılmasına İçelli de tepki gösterince mahallede bulunanlar da muhabirlere saldırdı. Yeşilmen, sosyal medya hesabı üzerinden "Dün gece Beylikdüzü'nde kaybolan ve ardından kaldırıldığı hastanede hayatını kaybeden Zümra Nur'u haberleştirmek için bulunduğumuz yerde ben, kameramanım Kubilay Özev ve İHA muhabiri Erdal Can İçelli bekçilerin saldırısına uğradık" ifadeleriyle saldırıyı duyurdu.

19 Ağustos 2021: Korkusuz yazarı Can Ataklı, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin "Afganistan'dan askerimizi çekersek Anadolu'nun güvenliğini tehlikeye girer" ifadesine dikkati çektiği yazısının ardından MHP tarafından hedef alındı. Durumu köşesine taşıyan Can Ataklı, "Vallahi ayıp, billahi ayıp...Bir siyasi parti neden, geride tertemiz bir 45 yıl bırakmış bir gazeteciye, vev ki eleştiri dozunu artırmış olsun, bu kadar düzeysiz cevap verir? Siyasi bir eleştiriye cevap vermek ya da açıklama göndermek yerine, ağır küfür ve hakaretlerle muhatapları küçük düşürüp ezmeye çalışan bir zihniyet, siyasi parti olarak ciddiye alınabilir mi? Üstelik MHP bunu hep yapıyor. Her eleştiriye akla hayale gelmez hakaretlerle cevap vermeye kalkıyor. Böyle yapınca MHP'nin değer kazandığını mı düşünüyorlar acaba? Bu tür açıklamaları yapanlar, ağır hakaretler yağdırdıkları kişileri aynı zamanda hedef gösterdiklerini bilmiyorlar mı? Nitekim bu şekilde yapılan açıklamalar sonucu saldırıya uğrayan ve tesadüfen ölümden dönen kişilerin varlıklarından habersiz olabilirler mi" dedi.

20 Temmuz 2021: İstanbul Kadıköy'de Su-ruç Katliamı'nın altıncı yılında hayatını kaybedenleri anmak, katliamı lanetlemek için bir anma etkinliği düzenlendi. Halitağa Caddesi'nden Süreya Operası'na yürümek isteyenler, polisin plastik mermi, biber gazı, fiziksel ve sözlü müdahalesine maruz kaldı. Polis, gazetecileri de hedef aldı. 8 gazeteci tartaklandı, yaralandı, cihazları zarar gördü.

28 Temmuz 2021: Yeni Yaşam gazetesi dağıtımıcısı Resul Demir, polisin "O gazeteyi dağıttığın sürece başına bir şeyler gelecek" diyerek tehdit ettiğini anlattı.

04

İşten Çıkarmalar ve Gazetecinin Çalışma Yaşamı

7 Ağustos 2021: Toplu Konut İdaresi'nin (TOKİ) reklam bütçesinin iktidara yakın gazete ve televizyonlara gittiği ortaya çıktı.

Konuya ilişkin açıklama yapan CHP İzmir Milletvekili ve Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) Komisyonu üyesi Atila Sertel şunları söyledi:

“TOKİ reklam ve tanıtım giderlerine 2019 yılında 8 milyon 622 bin TL, 2020 yılında ise 9.2 milyon TL para harcamış. TOKİ 2019 yılında gazete ve televizyonlara 2 milyon liralık reklam vermiş. 2020’de ise 1 milyon 200 bin liralık reklam vermiş. Reklam verdiği kuruluşlar arasında Sözcü yok, Yeniçağ Gazetesi, Cumhuriyet, BirGün, Korkusuz, Evrensel ve Karar gazeteleri yok. Televizyon kanallarında ise FOX TV yok, Halk TV, TELE 1, KRT, TV 5 gibi kanallar yok. Bu kanallar en çok izlenen kanallar olmasına rağmen TOKİ’den bir kuruluşluk dahi reklam alamamış. Bu kanallara zaten RTÜK tarafından ceza yağdırılıyor. Yandaşa ise oluk

oluk para akıtılıyor. Bu kanallar devletten sadece ceza görürken yandaş kanallar ise ‘Yağma Hasan’ın Böreği’ gibi para sağlıyor. Gazeteler de Basın İlan Kurumu tarafından ilan kesme cezalarıyla cezalandırılırken devletten bir kuruluş reklam alamıyorlar.”

9 Ağustos 2021: Türkçe, Rusça, İngilizce yayın yapan Kırım Haber Ajansı (QHA) Türkçe Yayın Yönetmeni Aydın Taş, Ankara’daki ofisinde ölü bulundu. Aydın Taş’ın öldürüldüğü ileri sürüldü. QHA’nın internet sitesinde Taş’ın ölümüne ilişkin, “Kırım Haber Ajansı’nın Türkçe Yayın Yönetmeni Aydın Taş bugün hayatını kaybetti. QHA olarak Türkçe Yayın Yönetmemiz Aydın Taş’a Allah’tan rahmet, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı ve sabırlar diliyoruz” denildi. Açıklamada ölüm nedenine dair bir bilgi yer almadı.

Türkiye Ukrayna Romanya Kırım Sanayici İş İnsanları Derneği (TURKSİD) Ukrayna Başka-

nı İsmet Yüksel, Taş'ın ölümüne ilişkin "Geçen hafta kaybolan Kırım'da Ayder Cumaladdinov asılarak ölü bulundu. Yine bugün Kırım'da Osman Aciosmanov asılarak ölü bulundu. Bu kadar tesadüf olabilir mi? Neler oluyor" ifadeleriyle cinayet şüphesine dikkat çekti.

İYİ Parti Kurucular Kurulu Üyesi Vedat Yenerer de Aydın Taş'ın öldürülmüş olabileceğini iddia etti.

18 Ağustos 2021: CHP Mersin Milletvekili Alpay Antmen, Hazine ve Maliye Bakanı Lütfü Elvan'ın yanıtılaması istemiyle verdiği sonu önergesinde, Demirören Holding'in 2018 yılında Doğan Medya'yı satın almak için Ziraat Bankası'ndan çektiği 750 milyon dolarlık krediyi sordu. Bakan Lütfü Elvan verdiği yanıtta, "Banka sırrı ve müşteri sırrı olduğu mütalaa edildiğinden bilgilerin paylaşılması mümkün bulunmamaktadır" dedi.

TRT'DE YENİ KIYIMIN İŞARETLERİ...

Kamu hizmeti yayıncılığı yapması için halk tarafından bütçelendirilen TRT'nin yeni yönetiminin ilk icraatlarından biri 22 yıllık TRT emekçisi, şef montajcı kadrosu ile çalıştırılan KESK HABER-SEN yöneticisi Deniz Samanlı'nın ihracı oldu.

Twitter'da Kızıldere Katliamına yönelik yaptığı anma paylaşımından ötürü önce 3 ay açığa alınıp sonra 657 Kanununa göre değil, 375 Sayılı KHK'nın uzatılmış geçici maddesi ile ihraç edildi. 3 ay boyunca açıkta tutulan Deniz Samanlı ihraç edildikten hemen sonra Terörle Mücadeleden (TEM) ifadeye çağrıldı.

Hakkında açılan bir dava ya da kesinleşmiş herhangi bir cezası olmaksızın hızla alınan ihraç kararı; TRT yönetiminin, TRT emekçileri üzerindeki ideolojik baskısını hız kesmeden devam ettireceğine de işaret etmektedir.

İstihdamda ayrıcalıklılar

Gelirinin 100\85'i halk tarafından finanse edilen TRT, bu kaynakları halk için kullanması gerekirken pandemiyi fırsat bilip, sadece üst düzey yöneticileri kapsayacak şekilde istihdam değişikliğine giderek, Özel Hukuk Hükümlerine Tabi (ÖHHT) hale getirip, maaşlarını üç katına kadar çıkardı.

4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olup 657 sayılı kanunun korumasından mahrum kalan yöneticiler, yeni yönetim değişikliğinde hızlı bir şekilde istifalarını verirken bu sefer de ÖHHT'den çıkıp 657 sayılı devlet memurluğuna geçiş yapmışlardır. Böylelikle devlet memuru

koruması almışlardır. Sadece bu olay bile TRT'deki anlayışın resmidir ve bu kadar net bir kamu zararını görmezden gelen anlayışın, 'tek adam'a dayalı otoriter bir rejimde kamu yayıncılığından uzaklaşıp iktidarın propaganda aracına dönüşmesi kaçınılmazdır.

TRT'nin özelleştirilmemesinin tek dayanağı finansmanı halkın sağlamasıdır

Tüm tayin ve atamaların durdurulduğu TRT'de, eski yönetimin giderayak yapmış olduğu usulsüz atamalarda şu anlık bir değişiklik olmazken, istifalardan doğan yönetici koltukları için ise kurum içinden liyakatli atamalar yapılamamıştır.

RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin'in eşinin TRT'de strateji uzmanı olarak görev yapması, 10 yıllık memurluğu dolmayanların müdür olarak atanması gibi birçok olaya şahitlik edilen TRT, ne yazık ki her geçen gün daha fazla dış yapıma bağımlı hale getirilmekte; kurumun tecrübesi ve personel zenginliği yok sayılarak, iç yapımlar atıl hale getirilmekte.

Esas görevi kamu hizmeti yayıncılığı mantığı ile doğru, tarafsız ve izlenebilir izlenceleri üretmek olan TRT, her geçen gün bu anlayışında uzaklaşırken, özelleştirme hevesli mevcut iktidarın kuruma bu açıdan yaklaşmamasının tek gerekçesi, TRT'nin finansmanın halk tarafından sağlanması ve sahibinin halk olmasıdır. Bu açıdan da TRT'de yapılacak her yanlış uygulamanın hesabı er geç halka verilecektir.

(9 Ağustos 2021)

05

Manipülasyon ilke ihlalleri

4/5 Ağustos 2021: Türkiye'nin dört bir yanında çıkan yangınların uzun süre devam etmesi ve yangın söndürme amaçlı uçak veya helikopterin olmayışı tartışmalara neden oldu. Bu tartışmalar devam ederken yangınlarla mücadele edebilmek için sosyal medyada bir kampanya başlatıldı.

Instagram ve Twitter üzerinden "Global Call" başlığı ve "Help Turkey" etiketi ile paylaşılan görsellerle yardım çağrısı yapıldı. Twitter üzerinden konu hakkında 2.7 milyon paylaşım yapıldı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, etiketin yaygınlaşmasından sonra "İyi niyetli her yardım ve katkı milli birlikteliğimizin gereğidir. Ancak bu akşam itibarıyla yurt dışından ve tek merkezden organize edilen sözde yardım kampanyası ideolojik saiklerle, devletimizi aciz göstermek, devlet-millet birlikteliğimizi zayıflatmak amacıyla başlatılmıştır" dedi.

Öte yandan Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, sosyal medyada orman yangınlarıyla ilgili "Help Turkey" etiketiyle yapılan ve suç unsuru teşkil eden paylaşımlara ilişkin resen soruşturma başlattı. İktidar güdümlü gazeteler ise hem iktidarın yetersizliğine yönelik eleştirilere hem bu etiketler ile yapılan paylaşımları, ilk sayfalarından "yalan" ve "ihamet" olarak tanımladı.

Akşam "Yardım çağrısı bile yalan" ve "Utanzmazlar", Sabah "CHP şer planının tam göbeğinde", Türkiye "Help Turkey FETÖ işi çıktı", Yeni Şafak "2 milyon mesaj tek merkezden" başlıklarıyla çıktı. Yeni Asır, "Siz hangi ülkenin sanatçılarısınız" manşetiyle Ezgi Mola, Farah Zeynep Abdullah, Emre Kınay, Şevval Sam, Burcu Biricik, Murat Boz, Hazal Kaya ve Fazıl Say hedef gösterildi. Anadolu Ajansı'nın demec aldığı İngiliz uzman Mark Owen Jones, Türkiye'deki orman yangınları için yapılan kü-

resel yardım çağrılarında bir manipülasyon kampanyasının izlerinin görüldüğünü öne sürdü.

4/5/6 Ağustos 2021: Mustafa Murat Ayhan, Akdeniz Üniversitesi Gazetecilik Bölümünde öğrenci olan Azra Gülendam Haytaoğlu'nu öldürdü. Medya, erkek şiddetinden daha çok kadının hayatı ile ilgilendi. Haberlerde, Azra Gülendam Haytaoğlu'nun sosyal medyada paylaştığı fotoğraflar ile cinayetin nasıl işlendiğinin tüm ayrıntılar, "korkunç", "kravatlı cani", "cani konuştu" ifadeleriyle yer aldı.

Azra Gülendam Haytaoğlu'nun ailesi, kadın hayatıyla ilgili yapılan haberlerdeki bilgi yanlışlarını düzeltmek için sürekli açıklama yapmaya maruz bırakıldı. Çok az basın kuruluşu, ataerkil şiddet ile toplumsal sorunları gündeme getirerek haberi işledi. Akşam "Kesmek için testere almış", Hürriyet "Her kelimesi korkunç", Milliyet "Meğerse Azra'yı boğuyormuş", Sabah "İşte kravatlı caniyi ele veren görüntü", Takvim "Avcı katil", Türkiye "Polis Azra'nın kafasını arıyor" başlıklarıyla haberi birinci sayfadan duyurdu.

Televizyon kanallarından internet sitelerine kadar failin iddialarından yola çıkılarak, "testere ile böldü", "parçalara ayırdı", "başını kesti", "kan dondurdu" ifadeleri yer aldı. Bunun yanı sıra cinayete ilişkin "görüntülere ulaşılması", "gazetecilik başarısı" gibi gösterildi. Haberlerde cinayetin bu denli ayrıntılı işlenmesiyle; olası failere yöntem göstermenin yanı sıra zaten kullanılmayan kadını güçlendiren haber dilinden de azami uzaklaşmış oldu.

6 Ağustos 2021: Sabah gazetesi Avrupa basısında, Kuzey Ren-Vestfalya eyaleti başbakanı Hristiyan Demokrasi Birliği şansölye adayı Armin Laschet ile yapılmış bir söyleşiyi, "Türkiye'ye büyük bir sevgim var" başlığıyla yayınladı. Armin Laschet, gazetenin yayınladığı söyleşiyi yalanladı. Alman Basın Ajansı'nın so-

rusu üzerine Armin Laschet "Hiçbir zaman bu röportaj olmadı" dedi.

Sabah Almanya Temsilcisi İsmail Erel, yayınlanan söyleşinin Faruk Şen'in internet sayfasından aldıklarını ve Faruk Şen'in Armin Laschet ile görüştüğünün teminatını kendilerine verdiğini söyleyerek savundu. Şen ise Başbakanlık merkezi ile kendisi arasında konunun aydınlatıldığını ifade etti.

Sabah gazetesi haberi, Laschet'in ağzından "Türkiye'ye karşı büyük sevgim var" başlığıyla yayımladı. Haberin spotunda ise "İnanıyorum ki, 26 Eylül'deki seçim zaferimde Almanyalı Türk'lerin de çok büyük katkısı olacak" yorumuna yer verildi. Sabah, Laschet'in ülkede yaşayan Türk'ler ve Türkiye ile ilgili sıcak mesajlar verdiğini de yazdı.

13 Ağustos 2021: Ankara Altındağ'da çıkan kavgada, Yahya Al Abdo'nun bıçakladığı Emirhan Yalçın'ın yaşamını yitirmesi ve Ali Yasin Güler'in yaralanmasından sonra başka bir insanlık ayıbı yaşandı. Mahalleliler, tüm Suriyeli göçmenlerin ev, işyeri ve araçlarına saldırdı. Bazı medya organları, faturayı Suriyeli göçmenlere veya muhalefet partilerine çıkardı.

Bazıları da iktidarın göçmen politikası suçladı veya sağduyu çağrılarını yaptı. Akit, CHP'yi "baş sorumlu" olarak tanımladı ve "Sizin katil Esed'ten ne farkınız var" manşeti ile çıktı. Akşam da CHP ile İYİ Parti'nin tansiyon yükselttiğini ve bunun 'ırkçı linç'e dönüştüğünü söyleyerek birinci sayfadan "Eserinizle kahrolun" başlığı attı. Benzer şekilde Diriliş Postası "Sizin eseriniz", Yeni Şafak "Bu kandan siz sorumlusunuz" manşeti ile çıktı. Cumhuriyet "Öfke Suriyelilere patladı", BirGün "Ateşe benzini iktidar döktü", Evrensel "Suriyeli Mustafa Soruyor: Biz ne yaptık" başlıkları attı. Sözcü, "Tehlikeli ateş" manşeti ve "Mültecilere karşı tepkiler artıyor... Sağduyuya davet ediyoruz" üst başlığı ile sağduyu çağrısı yaptı.

GAZETECİLİK DE “OYUN VEYA ŞAKA ARACI DEĞİLDİR”, “DİSİPLİN VE SORUMLULUK GETİRİR...”

Posta Gazetesi, gazetenin Ankara Temsilcisi Hakan Çelik'in Sarsılmaz şirketinin Yönetim Kurulu Başkanı Latif Aral Aliş ile yaptığı söyleşiyi Çelik'in silahlı çekilmiş bir fotoğrafı ile yayınladı.

Çelik, aynı fotoğrafı, kişisel Instagram hesabında da paylaştı. Paylaşımında, kendisine gelen tepkilere yanıt veren Çelik, “silahlanmayı desteklemediğini” belirtip; şu ifadeleri kullandı:

“Silah bir oyun veya şaka aracı değildir. Ruh-sat sahibi olmayan insanların silah bulundurması ve taşınmasını son derece tehlikeli buluyorum. Tabanca ve tüfekler, belli lisans ve denetim altında eğitilmiş ve bilgili kişilerin kullanımında savunma ve koruma amacıyla temin edilebilir olmalı. Silah bulundurmak disiplin ve sorumluluk getiren bir şeydir.”

Tıpkı silah bulundurmak gibi, gazetecilik de disiplin gerektiren ve sorumluluk getiren bir işdir. Kendisine has kuralları, kurulları vardır; sınırları ise evrensel ilkelerle çizilmiştir. Amacı insana hizmet etmek olan her işte olduğu gibi, evrensel değerleri çiğneyemez.

Hiçbir haber; amacı yerli ve milli savunma sanayinin geldiği noktayı vurgulamak bile olsa silahlanmayı teşvik edemez. Hiçbir haberin, yorumun; dünyanın en meşru müdafaası olsa da veya en haklı savaşı anlatsa da insan ölümünü kutsayamayacağı gibi...

“Gazeteci; devlet başkanından sade vatandaşlara kadar, haber kaynağı kişi ve kurumlarla iletişimini meslek kuralları içinde kalarak yürütür; gazetecilik görevinin ötesine geçerek, haber kaynaklarıyla bütünleşmez, özdeşleşmez. Bu bağlamda, hükümetin ve resmi-özel kişi ve kuruluşların sözcüsü ve elemanı; gizli servis ajanı, polis, asker, bürokrat, politikacı, parti militanı, şirket yöneticisi, bankacı, tüccar, vb. gibi davranamaz, yayın yapamaz; yalnızca gazetecilik yapar.”

Gazeteci, yalnızca gazetecilik yapar. Çelik'in haberinde kullandığı silahlı fotoğrafının, haberde olduğu varsayılan kamuoyunu bilgilendirme amacına hizmet etmediği ortadadır.

Bir savunma şirketinin yöneticisi ile röportaja gidildiğinde silahlı atış yapmak da atış anının fotoğrafını çekirmek de bu fotoğrafı gazeteye basıp, kişisel sosyal medya hesabında paylaşmak da gazetecilikle ilgili değildir.

Kamu adına soru sorduğunu iddia ederek, röportajına gidilen şirketin silahını tutmakla; cevap beklediğin kaynağın mikrofonunu tutmak arasında bir fark yoktur.

Ve tıpkı silah gibi gazetecilik de “oyun” değildir, gazete sayfaları da “şaka aracı” değildir.

(15 Ağustos 2021)

